

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 220.869 van 4 oktober 2012  
in de zaak A. 201.618/IX-7403**

In zake :       Geert RITS  
                  die woonplaats kiest bij  
                  het ACV Openbare Diensten  
                  gevestigd te 1000 Brussel  
                  Helihavenlaan 21

tegen :

het VLAAMS PARLEMENT  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Bart Staelens  
kantoor houdend te 8000 Brugge  
Stockhouderskasteel  
Gerard Davidstraat 46 bus 1  
bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1.               Het beroep, ingesteld op 2 september 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 7 juli 2011 van de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement tot wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2.               De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 september 2012.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. De verzoeker is ambtenaar van het Vlaams Parlement. Hij is er tevens lid van de personeelsraad en zetelt in het overlegcomité.

3.2. Op 2 mei 2011 stemt de directieraad van het Vlaams Parlement in met een voorstel tot wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat waarin onder meer wordt voorzien in de formele invoering van de functie van coördinator en de aanpassing van de regeling inzake de functioneringsevaluatie.

Diezelfde dag wordt de voorgestelde statuutwijziging toegelicht tijdens de vergadering van het overlegcomité, waarin vertegenwoordigers van de werkgever en van de personeelsraad zetelen.

3.3. Op 17 mei 2011 formuleert de personeelsraad zijn visietekst over de voorgestelde statuutwijziging. De raad verklaart daarin dat hij niet akkoord kan gaan met de voorstellen in zoverre deze voorzien in de delegatie van evaluatie- of andere hiërarchische bevoegdheden aan de coördinatoren.

3.4. Op 24 mei 2011 beslist de directieraad om wijzigingen aan het voorstel aan te brengen om op die manier tegemoet te komen aan bepaalde opmerkingen van de personeelsraad. Zo worden de opdrachten van de coördinatoren geherdefinieerd en wordt de evaluatiebevoegdheid van de directeur behouden. Wel wordt erin voorzien dat de coördinator de voorbereiding van de evaluatie uitvoert.

3.5. Tijdens de vergadering van het overlegcomité van 30 mei 2011 vraagt de werkgeversdelegatie aan de vertegenwoordigers van de personeelsraad of deze raad zijn visietekst nog aan het gewijzigde voorstel zal aanpassen. De vertegenwoordigers van de personeelsraad geven daarop te kennen dat de wijziging van het voorstel ten gronde geen verschil uitmaakt en dat de visietekst van de personeelsraad dan ook ongewijzigd blijft.

3.6. Op 20 juni 2011 bespreekt het overlegcomité de aangelegenheid opnieuw, waarbij wordt vastgesteld dat er vier mogelijke scenario's zijn om tot een compromis te komen.

Op 21 juni 2011 verklaart de personeelsraad drie van de vier mogelijke scenario's als compromis te kunnen aanvaarden, mits bepaalde modaliteiten in acht worden genomen.

3.7. Op 27 juni 2011 om 14.05 uur worden nog enkele amendementen van de directieraad op het voorstel van statuutwijziging per e-mail aan de personeelsraad bezorgd.

Diezelfde dag heeft om 16.00 uur een extra vergadering van het overlegcomité plaats, waarop de kwestie nogmaals wordt besproken. Uiteindelijk komen de directieraad en de personeelsraad niet tot overeenstemming.

3.8. Op 29 juni 2011 maakt de directieraad over het niet bereikte akkoord omtrent de formele invoering van de functie van coördinator en de aanpassing van de regeling inzake de functioneringsevaluatie een nota over aan het Bureau van het Vlaams Parlement. De visietekst van de personeelsraad van 17 mei 2011 is bijgevoegd.

Het Bureau vergadert op 4 juli 2011 over de voorgestelde statuutwijziging.

3.9. Op 5 juli 2011 zendt de voorzitter van de personeelsraad aan de voorzitter van het Vlaams Parlement een e-mail waarin hij erop wijst dat de door artikel 2.37quater, § 2, van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat voorgeschreven procedure in het geval binnen het overlegcomité geen akkoord wordt bereikt, niet is nageleefd doordat aan het Bureau geen gezamenlijke tekst werd voorgelegd die de respectieve standpunten van de partijen weergeeft.

3.10. Op 6 juli 2011 brengt de secretaris voor personeelsaangelegenheden namens het Bureau verslag uit aan de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement over de voorgestelde wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat.

3.11. De plenaire vergadering keurt op 7 juli 2011 de voorgestelde wijziging goed.

Dit is de bestreden beslissing.

#### *IV. Onderzoek van het enige middel*

##### *Standpunt van de partijen*

4. De verzoeker voert de schending aan van artikel 2.37quater van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat in zoverre daarin is bepaald dat indien binnen het overlegcomité het overleg, ander dan het tweejaarlijkse overleg over de loon- en arbeidsvoorwaarden, niet leidt tot een overeenstemming tussen de partijen, dit wordt vastgesteld in een gezamenlijke tekst die de standpunten van de partijen weergeeft en die aan het Bureau wordt bezorgd.

Hij betoogt dat het binnen het overlegcomité een vast gebruik is dat na afloop van besprekingen die niet tot een akkoord hebben geleid, een afzonderlijk en van het verslag van de vergadering verschillend document wordt opgesteld dat door de voorzitter, de ondervoorzitter en de secretaris van de personeelsraad en de vertegenwoordigers van de werkgever gezamenlijk wordt ondertekend. Hij voegt ter illustratie een aantal van dergelijke documenten bij zijn verzoekschrift.

De verzoeker wijst erop dat in dit geval evenwel geen gezamenlijke tekst is opgesteld en dat hierdoor de prerogatieven van de personeelsraad en van het overlegcomité zijn geschonden. Volgens de verzoeker dient – naar analogie met het opmaken van adviezen en protocollen van akkoord of niet-akkoord overeenkomstig het syndicaal statuut – de door artikel 2.37quater van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat ingestelde verplichting om een gezamenlijke tekst op te maken en aan het Bureau over te maken, te worden beschouwd als een substantiële vormvoorwaarde. Het verslag van de vergadering van het overlegcomité van 27 juni 2011 kan, aldus de verzoeker, niet worden beschouwd als een gezamenlijke tekst, aangezien de personeelsraad geen ontwerpverslag van de voormelde vergadering heeft ontvangen en derhalve ook niet kon goedkeuren.

5. De verwerende partij antwoordt dat artikel 2.37quater van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat niet voorziet in een specifieke vorm waarin de verschillende standpunten van de betrokken partijen dienen te worden uiteengezet. Volgens haar is het niet omdat dikwijls de vorm wordt gebruikt van een afzonderlijk document dat gezamenlijk wordt ondertekend door de voorzitter, de ondervoorzitter en de secretaris van de personeelsraad en de vertegenwoordigers van de werkgever, dat deze vorm verplicht zou zijn. Er dient, zo betoogt de verwerende partij, te worden gekeken naar de ratio van artikel 2.37quater, die erin bestaat dat duidelijk moet zijn waarover in het overlegcomité een akkoord werd bereikt en waarover niet, en welke de respectieve standpunten zijn. In dit geval is deze doelstelling bereikt, aangezien in de nota van 29 juni 2011 van de directieraad aan het Bureau duidelijk is uiteengezet welke de respectieve standpunten zijn – aan de nota is bovendien de visietekst van de personeelsraad toegevoegd – en duidelijk is vermeld dat geen akkoord kon worden bereikt. De verzoeker voert niet aan dat de respectieve standpunten in de nota niet correct zouden zijn weergegeven. Bovendien gaat de nota formeel weliswaar uit van de directieraad, maar is ze geschreven door een staffunctionaris, een juridisch adviseur, de secretaris-generaal en een directeur, zodat ze dus “ook door de administratie [is] opgesteld”. De verwerende partij stelt dat mutatis mutandis kan worden verwezen naar de rechtspraak van de Raad van State met betrekking tot artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen waarin wordt aangenomen dat alhoewel de voormelde wetsbepaling voorschrijft dat de akte zelf de juridische en feitelijke overwegingen moet bevatten die aan de beslissing ten grondslag liggen, toch voldaan is aan de formele motiveringsverplichting wanneer de motivering blijkt uit andere teksten die de betrokkene bekend zijn. Nu er in een nota, met integrale toevoeging van de visie van de personeelsraad, is uiteengezet welke de respectieve standpunten zijn en niet wordt aangevoerd dat de weergegeven standpunten niet juist zouden zijn, is het doel van artikel 2.37quater bereikt en zijn de prerogatieven van de personeelsraad en het overlegcomité niet geschonden.

6. De verzoeker repliceert dat zelfs indien het zo zou zijn dat aan de vereiste van het vaststellen van een gezamenlijke tekst kan worden voldaan zonder dat de beide partijen akkoord gaan met die tekst en het zou volstaan de standpunten van de beide partijen weer te geven, die tekst dan minstens feitelijk juist moet zijn. Te dezen is dit evenwel niet het geval. Zo wordt volgens de verzoeker in de nota van de directieraad van 29 juni 2011 ten onrechte gesteld dat de personeelsraad omwille van zijn principiële niet-akkoord geen opmerkingen wenste te formuleren over de tekst van de statuutwijziging, terwijl in werkelijkheid het feit dat de timing van de besprekingen op 27 juni 2011 niet toeliet om op die vergadering de amendementen ernstig te behandelen, aan de basis lag van de wens om geen opmerkingen te formuleren. De verzoeker stelt dan ook vast dat het aan het Bureau meegedeelde standpunt van de personeelsraad niet juist is en hij wijst er voorts op dat de personeelsraad hoe dan ook nog de mogelijkheid had om na de vergadering van het overlegcomité zijn standpunt over de voorgenomen statuutwijziging verder te verfijnen of zelfs nog te wijzigen, aangezien de standpunten volgens artikel 2.37quater van het personeelsstatuut pas finaal worden vastgelegd in het gemeenschappelijke document, en dus niet tijdens de eraan voorafgaande besprekingen in het overlegcomité.

7. In haar laatste memorie herhaalt de verwerende partij dat het niet doorslaggevend is of de verschillende standpunten in een gezamenlijke tekst worden uiteengezet. Zij wijst erop – aan de hand van twee voorbeelden – dat in het verleden ook andere, soepeler werkwijzen werden gehanteerd om in gevallen waarin in het overlegcomité geen overeenstemming werd bereikt, de verschillende standpunten aan het Bureau te kennen te geven. Volgens haar heeft de personeelsraad daar toen niet tegen geprotesteerd. Zij stelt dat de finaliteit van artikel 2.37quater van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat dan ook moet primeren op het formalisme waarop de verzoeker zich beroept. In dit geval is de doelstelling van artikel 2.37quater wel degelijk bereikt, aangezien de uiteenlopende standpunten door de administratie in een uitvoerige nota werden uiteengezet en de weergave van deze standpunten in wezen geen fouten bevat. De verwerende partij merkt voorts nog op dat wanneer de personeelsraad een

gezamenlijke tekst zo belangrijk vindt, het ook aan hem toekomt om daartoe een initiatief te nemen en dat wanneer hij zulks nalaat terwijl de aangelegenheid omwille van de voorgestelde wijziging aan de evaluatieperiode ten laatste op de laatste plenaire vergadering van het parlementaire werkingsjaar geagendeerd moet worden, dit niet mag impliceren dat geen beslissing meer kan worden genomen.

### *Beoordeling*

8. Artikel 2.37quater van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat bepaalt hetgeen volgt:

“§ 1. Het Overlegcomité overlegt tweejaarlijks over de loon- en arbeidsvoorwaarden van het personeel van het Algemeen Secretariaat.

Het Overlegcomité overlegt over de voorstellen tot wijziging van het statuut, zijn bijlagen en de reglementen die ter uitvoering ervan door het Bureau werden vastgesteld.

Elk voorstel dat binnen het Overlegcomité tot stand komt, kan binnen de door het huishoudelijk reglement vastgestelde termijn, voor raadpleging aan het personeel en/of het Bureau en/of Directieraad voorgelegd worden. Na de raadpleging wordt het voorstel opnieuw op de agenda van het Overlegcomité geplaatst.

§ 2. Het tweejaarlijks overleg over de loon- en arbeidsvoorwaarden wordt afgesloten met een protocol indien er overeenstemming bereikt werd of met de vaststelling dat er geen overeenstemming bereikt werd. Het protocol wordt ter goedkeuring aan het Bureau en ter bekrachtiging aan het Vlaams Parlement voorgelegd. Het personeelsstatuut wordt in voorkomend geval in die zin aangepast.

Elk ander overleg wordt afgesloten met een akkoord over een voorstel van tekst dat aan de beslissende instantie ter goedkeuring voorgelegd wordt of met de vaststelling dat er geen overeenstemming bereikt werd.

Indien het overleg of bepaalde onderdelen van het overleg niet leiden tot overeenstemming tussen de partijen, wordt dit vastgesteld in een gezamenlijke tekst die de standpunten van de partijen weergeeft. Deze tekst wordt, eventueel als bijlage bij een protocol of akkoord, aan het Bureau bezorgd.

§ 3. De vertegenwoordigers van het Bureau van het Vlaams Parlement geven op verzoek van de Personeelsraad in het Overlegcomité kort, indien beschikbaar, de argumenten weer bij de beslissingen van het Bureau met betrekking tot de in dit artikel bedoelde protocollen en akkoorden”.

Overeenkomstig deze bepaling dient wanneer het overleg binnen het overlegcomité niet leidt tot overeenstemming tussen de partijen, deze

niet-overeenstemming te worden vastgesteld in een gezamenlijke tekst die de standpunten van de partijen weergeeft, waarna deze tekst vervolgens aan het Bureau moet worden bezorgd.

Deze gezamenlijke tekst stelt het Bureau in de mogelijkheid om met kennis van de respectieve standpunten van de partijen een beslissing te nemen over de kwestieuze aangelegenheid.

Het desbetreffende vormvereiste dient, in het licht van de waarborgen die het biedt voor de eerbiediging van de belangen van beide betrokken partijen – werkgever enerzijds en personeelsleden anderzijds –, als substantieel te worden aangemerkt.

9. Te dezen wordt niet betwist dat over het gebrek aan overeenstemming met betrekking tot de voorgestelde wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat geen dergelijke gezamenlijke tekst is opgesteld.

De directieraad heeft evenwel op 29 juni 2011 een nota aan het Bureau overgemaakt waarin melding wordt gemaakt van het niet bereikte akkoord. Voorts worden in die nota de standpunten uiteengezet, waarbij voor de personeelsraad de visietekst van 17 mei 2011 als bijlage bij de nota is gevoegd. De nota stelt dat “gezien hun principiële niet akkoord [...] de Personeelsraad op de vergadering geen opmerkingen [wenste] te formuleren op de tekst van de statuutwijziging”.

De verwerende partij plaatst zich op het standpunt dat aldus voldaan is aan de doelstelling van artikel 2.37quater van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat.

10. Er moet evenwel worden vastgesteld dat de voormelde nota niet kan worden beschouwd als “een gezamenlijke tekst die de standpunten van de

partijen weergeeft” in de zin van artikel 2.37quater van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat.

Nog daargelaten dat de desbetreffende nota eenzijdig uitgaat van één van de betrokken partijen, moet immers met de verzoeker worden vastgesteld dat de personeelsraad niet in de mogelijkheid werd gesteld om over het definitief voorstel van statuutwijziging een finaal standpunt in te nemen en dat het in de nota opgenomen standpunt van de personeelsraad – zoals uiteengezet in de bij de nota gevoegde visietekst van 17 mei 2011 – niet noodzakelijk dit finaal standpunt inhoudt, temeer daar sedert de visietekst van 17 mei 2011 nog compromisscenario’s werden uitgewerkt, waarvan de personeelsraad op 21 juni 2011 verklaarde dat hij sommige daarvan kon aanvaarden, mits bepaalde modaliteiten in acht werden genomen.

Op 27 juni 2011, juist vóór de vergadering van het overlegcomité, zijn bovendien per e-mail nog amendementen van de directieraad op het voorstel van statuutwijziging aan de personeelsraad overgemaakt. Er kan in redelijkheid worden aangenomen dat het voor de personeelsraad niet mogelijk was om deze amendementen, die niet louter formeel van aard blijken te zijn, nog tijdig te bestuderen, zijn standpunt dienaangaande te bepalen en eventueel zijn aanvankelijk standpunt zoals vertolkt in zijn visietekst alsnog te wijzigen.

Voorts blijkt uit geen enkel ander stuk dan uit de eenzijdig opgestelde nota van de directieraad dat er “een principieel niet-akkoord” zou zijn van de personeelsraad en dat de raad om die reden geen opmerkingen wenste te formuleren.

11. De verwerende partij kan dan ook bezwaarlijk stellen dat het Bureau genoegzaam op de hoogte was van de respectieve standpunten van de betrokken partijen en dat de nota van de directieraad kan worden beschouwd als een “gezamenlijke tekst die de standpunten van de partijen weergeeft” in de zin

van artikel 2.37quater van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat.

12. Dat de verwerende partij het voorstel nog op de laatste plenaire vergadering van het parlementaire werkingsjaar wenste geagendeerd te zien, betekent niet dat zij voorbij mocht gaan aan de prerogatieven die de personeelsraad aan de voormelde statutaire bepaling ontleent.

Uit niets blijkt bovendien dat de personeelsraad, zoals de verwerende partij in haar laatste memorie suggereert, door zijn houding er slechts op uit was de besluitvorming te vertragen.

13. Het middel is gegrond.

### **BESLISSING**

**1. De Raad van State vernietigt de beslissing van 7 juli 2011 van de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement tot wijziging van het statuut van het personeel van het Algemeen Secretariaat.**

**2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 oktober 2012,  
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| André Vandendriessche, | kamervoorzitter, |
| Daniël Moons,          | staatsraad,      |
| Bert Thys,             | staatsraad,      |
| bijgestaan door        |                  |
| Tiny Temmerman,        | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Tiny Temmerman**

**André Vandendriessche**